

Oog in oog

In gesprek met dierenarts Gerda Veenink over het herkennen en behandelen van cherry-eyes

Cindy Schwering

Een cherry-eye is een oogaandoening die niet ontzettend veel voorkomt. Alsof het hierdoor al niet lastig genoeg is om een cherry-eye te herkennen, vertoont deze ook nog eens veel overeenkomsten met een eversio. Dierenarts Gerda Veenink heeft in haar praktijk de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan met cherry-eyes. Ze deelt haar ervaringen met In Praktijk.

Hoewel een cherry-eye niet één van de meest voorkomende oogaandoeningen is, krijgt dierenarts Gerda Veenink van Dierenkliniek Dedemsvaart met enige regelmaat met dit verschijnsel te maken. "Bij ons in de buurt zitten veel fokkers van dog-achtige rassen. Bij die rassen komt de cherry-eye vaker voor dan bij andere rassen", verklaart Veenink die gemiddeld twee tot drie cherry-eyes operaties per maand verricht. "Het vergt enige ervaring om een cherry-eye te herkennen. Als je niet

zo vaak patiënten met een cherry-eye op je behandelafel krijgt, is het best lastig om de diagnose te stellen. Te meer omdat een cherry-eye op het eerste gezicht veel lijkt op een eversio van het kraakbeen van het derde ooglid."

Verskil tussen eversio en cherry-eye "Bij beide oogaandoeningen is het derde ooglid zichtbaar en opgezwollen, hoewel het toch twee totaal verschillende oogaandoeningen zijn. Bij een eversio is er sprake van een mis-

Veenink: "Als je niet zo vaak patiënten met een cherry-eye op je behandelafel krijgt, is het best lastig om de diagnose te stellen."

vorming in het kraakbeen waardoor de rand van het derde ooglid naar buiten omklapt. Bij een cherry-eye is er sprake van een uitpuilende derde ooglidklier. Normaal gesproken is deze derde ooglidklier niet zichtbaar omdat deze aan de basis van het derde ooglid hoort vast te zitten. Bij een cherry-eye puilt deze klier dusdanig uit dat hij zichtbaar is."

"Om het onderscheid te kunnen maken tussen een eversio en een cherry-eye moet je even heel goed kijken naar het derde ooglid. Je moet proberen om het rode en geïrriteerde 'bolletje' voorzichtig een stukje op te tillen. Ziet het kraakbeen van het derde ooglid er afwijkend uit, dan heb je waarschijnlijk te maken met een eversio. Als je heel goed kijkt kun je hierbij zelfs een knik in het kraakbeen zien. Als je het rode bolletje een beetje oppakt en de rest van het derde ooglid ziet er normaal uit, dan moet je aan een cherry-eye denken."

Snel ingrijpen

"Ik adviseer de eigenaar altijd om zo snel mogelijk iets aan de cherry-eye

cherry-eye te zien is met ontsteking

Een oogzalfje kan de ontsteking wel tijdelijk wegnemen, maar neemt de oorzaak niet weg.

te laten doen. Door wind, tocht, stof en dergelijk kan het oogslimvlies bovenop de uitpuilende klier namelijk gemakkelijk geïrriteerd raken. Het kan gaan ontsteken en pijn veroorzaken bij de hond. Mogelijk geeft de hond dit aan door met zijn poot over zijn oog te strijken. Een oogzalfje kan die irritatie wel tijdelijk wegnemen, maar neemt de oorzaak niet weg. Af en toe lukt het om het cherry-eye terug te drukken, maar in de meeste gevallen komt het verschijnsel korte tijd later alweer terug.”

Weghechten

Er zijn twee mogelijkheden om een cherry-eye te behandelen: weghechten of het gedeeltelijk verwijderen van de klier van het derde ooglid. “In eerste instantie proberen wij het altijd met weghechten. Dat vind ik verreweg de beste methode. Hiermee laat je namelijk alles in tact. Bij de zogenaamde weghechtmethode duwen

we het bolletje terug en hechten daarover een brug van slijmvlies. Dat doen we door in het slijmvlies rond het bolletje aan beide kanten een horizontaal sneetje te maken, evenwijdig aan de ooglidrand. De sneetjes hechten we weer aan elkaar, met de klier er netjes onder gedrukt. Het is belangrijk om de sneetjes niet helemaal te hechten. Er moet een kleine opening blijven, want anders kan het traanvocht niet weggelopen. Het littekenweefsel wat hierdoor zal ontstaan moet de klier op zijn plaats houden. Er zijn overigens meerdere hechtmethodes, maar wij geven de voorkeur aan deze hechtmethode. Wij hebben hier gewoon heel goede ervaringen mee.”

Gedeeltelijk weghalen

De weghechtmethode geeft echter geen garantie dat de klier voor altijd op zijn plaats blijft. “Af en toe breekt de derde ooglidklier er weer doorheen. Dan rest ons niets anders dan dezelfde operatie opnieuw uitvoeren. Blijft het probleem zich echter herhalen, dan is het soms verstandiger om de klier gedeeltelijk weg te halen. We doen dan altijd eerst een test om te onderzoeken of de traanproductie van hond goed is. Als dat niet zo is en je gaat ook nog eens een klier weghalen die een bijdrage moet leveren aan de traanproductie, dan moet je je afvragen of dat verstandig is. Produceert de hond

voldoende traanvocht, dan moet de hond in principe een deel van die klier kunnen missen. Natuurlijk wijzen wij de eigenaar vooraf op de risico's en mogelijk complicaties die later kunnen optreden bij deze ingreep. Soms is dit toch het beste alternatief; je kunt een hond natuurlijk niet keer op keer onder narcose brengen”, relateert Veenink. “Het hangt ook een beetje van het ras af. Voor rassen met extreem bolle ogen is het van essentieel belang dat de traanproductie optimaal is, dus bij die rassen zou het gedeeltelijk verwijderen van de klier echt mijn allerlaatste noodgreep zijn.”

“Bij het gedeeltelijk verwijderen van de klier verwijderen we overigens alleen maar het gedeelte van de klier dat in het zicht is. Een deel van de klier blijft dus behouden en kan dus nog een bijdrage leveren aan de traanproductie. Als het ontstoken gedeelte is verwijderd, trekt het overige slijmvlies zich weer netjes terug. Direct na de operatie ziet het oog van de hond er alweer normaal uit.”

In een enkel geval wordt direct overgegaan tot gedeeltelijke verwijdering van de klier in plaats van de weghechtmethode. “Sommige klanten zijn door hun fokker geadviseerd om direct tot gedeeltelijke verwijdering over te gaan. Of wij daarin toezeggen of niet, hangt sterk van het ras af. Als het een ras betreft dat van nature gezegend is met een goede traanproductie zoals de Cane Corso, dan heb ik daar niet zo'n moeite mee. Bovendien weet je dat bij bepaalde rassen de kans op recidive groter is, waardoor ik het verzoek ook wel kan begrijpen.”

Rasbonden probleem

Het valt Veenink op het veelal dezelfde rassen zijn bij wie dit probleem zich voordoet. “Bij ons in de praktijk zijn het voornamelijk Cane Corso's en bulldogs bij wie ik deze oogaandoening constateer. En af en toe bij een Shih Tzu of een Cavalier. Ik heb het vermoeden dat erfelijkheid hierbij ook een rol speelt, maar dat is niet meer dan een vermoeden.” Ook valt het Veenink op dat de cherry-eye zich vaak op jonge leeftijd openbaart. “Doorgaans zijn het allemaal jonge honden. Meestal volgt na één cherry-

Hondenrassen waarbij een cherry-eye regelmatig voorkomt:

- Cane Corso
- Mastino Napolitano
- Cocker Spaniel
- Engelse Bulldog
- Franse Bulldog
- Boston Terrier

cherry-eye te zien is met ontsteking

eye dezelfde binnen afzienbare tijd de tweede”, is haar ervaring.

Leuke operatie

Veenink ervaart de twee behandelmethodes die in haar praktijk worden toegepast beide als relatief eenvoudig. “Je moet er even een handigheid in krijgen. Je werkt natuurlijk met heel fijn hechtmateriaal en het blijft een precisieklusje, maar moeilijk vind ik het niet. Persoonlijk vind ik het één van de leukere operaties om uit te voeren. In ongeveer twintig minuten per oog help je een hond van een heel vervelend probleem af. Zowel bij de weghechtmethode als bij de gedeeltelijke verwijdering van de klier is de hond direct van de pijn verlost. De oogjes moeten natuurlijk nog wel regelmatig worden gezaafd, maar pijn

mag het dan niet meer doen. We drukken de eigenaar ook altijd op het hart om onmiddellijk contact met ons op te nemen als hij de indruk heeft dat de hond na de operatie nog pijn heeft.

Traanproductie

De traanproductie wordt voor zestig procent verzorgd door de grote traanklier van het oog. De overige veertig procent wordt geproduceerd door de klier van het derde ooglid tezamen met de kleine traanklier-tjes op de ooglidrand. Bij de behandelmethodes van de cherry-eye waarbij een deel van de derde ooglidklier wordt weggehaald, kan dat een negatief effect hebben op de totale traanproductie. Maar als de grote traanklier - die voor zestig procent verantwoordelijk is voor de traanproductie - goed functioneert, zal dat effect dus marginaal zijn.

Dan zit de hechting misschien niet goed of moet er iets anders aan de hand zijn. Gelukkig hebben wij dat hier nog niet meegemaakt.”

Behandelmethoden cherry-eye en hun voor- en nadelen		
	Voordeel	Nadeel
Weghechten	Traanproductie blijft optimaal	<ul style="list-style-type: none"> eigenaar moet 2 tot 3 weken meerdere keren op een dag het oog zalven kans op terugkeren
Deel van de klier verwijderen	<ul style="list-style-type: none"> Het oog ziet er direct na de operatie weer normaal uit eigenaar hoeft slechts 5 dagen het oog te zalven geen kans op terugkeren van het probleem 	<ul style="list-style-type: none"> kans op vermindering traanproductie en dus kleine kans op droog oog. Meestal treedt dit pas op latere leeftijd op.

de Cane Corso na de ingreep

